

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет цивільного захисту

Кафедра наглядно-профілактичної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова загальна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньо-професійною програмою «Соціальний захист та безпека населення»

назва освітньої програми

підготовки бакалавра

найменування освітнього ступеня

у галузі знань 23 «Соціальна робота»

код та найменування галузі знань

за спеціальністю 231 «Соціальна робота»

код та найменування спеціальності

Рекомендовано кафедрою
наглядно-профілактичної діяльності
на 2023- 2024 навчальний рік
Протокол від «03» липня 2023 року № 28

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Правознавство»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

В діяльності фахівців дуже важливим є вивчення нормативно-правових актів, що регламентують правовідносини у сфері забезпечення конституційних прав та свобод громадян, які в умовах демократизації українського суспільства набувають особливо важливого значення. Формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої правосвідомості при вирішенні різноманітних завдань, формування відповідальності, справедливості, поваги до закону починають відігравати особливу роль у сучасному суспільстві. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів):

Загальна інформація	Луценко Тетяна Олексіївна, доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 109.
E-mail	lutsenkota13@gmail.com
Наукові інтереси*	підвищення рівня правосвідомості та правової культури майбутніх фахівців служби цивільного захисту
Професійні здібності*	професійні знання і значний досвід роботи в викладанні правових дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ZFB3rugAAAAJ Профіль у ORCID https://orcid.org/0000-0001-7373-4548

Загальна інформація	Долгодуш Михайло Миколайович, викладач кафедри наглядово-профілактичної діяльності
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 503. Номер телефону - 095-570-37-01
E-mail	mishad254254@gmail.com
Наукові інтереси	Наглядово-профілактична діяльність органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту
Професійні здібності	Професійні знання і досвід роботи в викладанні правових дисциплін https://orcid.org/0000-0001-8035-9782
Наукова діяльність за освітнім компонентом	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=B4MUC38AAAAJ&view_op=list_works&authuser=1&gmla=AJsN-F6JTpAmDmLfStNHNlzBDR3afnpVV7L79IcDCtl64AV_HNi3-IKta2FXlTp2vWwSniEaQeNoHbYZDJVevUECVGvS3nfmDf7J76nYjkXjxz_lgY

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Мета: сформувати у майбутніх фахівців системні правові знання, активну громадську позицію, а також сприяти підвищенню рівня правової свідомості здобувачів вищої освіти, що дозволить орієнтуватися у суспільних відносинах, які регулюються й охороняються правом.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	2023-2024
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	120
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20
- практичні заняття (годин)	2
- семінарські заняття (годин)	28
- лабораторні заняття (годин)	0
- курсовий проект (робота) (годин)	0
- інші види занять (годин)	0
- самостійна робота (годин)	70
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	0
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційний залік

Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення дисциплін загальної підготовки на попередніх етапах навчання.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальний захист та безпека населення» для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові	ПР1

зв'язки між соціальними подіями та явищами.	
Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.	ПР3
Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки	ПР5
Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.	ПР6
Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціальнополітичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях	ПР8
Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах	ПР10
Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень	ПР21
Оцінювати потенційні небезпеки, виявляти реальні ситуації, що загрожують безпеці людини, спільноти, громади, розробляти комплекс заходів їх попередження й подолання	ПР24
Дисциплінарні результати навчання	<i>аббревіатура</i>
Усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина	

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та спеціальні)	ЗК, ПК
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ЗК1
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ЗК9
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	ЗК14
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	ЗК15
Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.	СК2
Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.	СК3
Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.	СК19
Здатність до оцінювання потенційних небезпек, виявлення реальних ситуацій, що загрожують безпеці людини, спільноти, громади та розроблення шляхів їх попередження й подолання.	СК21
Здатність вироблення стратегії супроводу клієнтів шляхом формування безпечної поведінки в умовах кризових ситуацій та загроз для здоров'я та соціальної життєдіяльності.	СК22
Очікувані компетентності з дисципліни	<i>аббревіатура</i>
Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства та відстежувати зміни в ньому	

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА УКРАЇНИ.

Тема 1.1. Основні загальні поняття теорії права та держави.

Поняття держави, її ознаки та функції. Форми держави. Механізм держави. Поняття, ознаки та функції права. Правові норми: поняття, ознаки, структура та види. Характеристика джерел права. Правовідносини: поняття, ознаки та структура. Поняття, ознаки і види правопорушень. Юридична відповідь: поняття, ознаки та види.

Тема 1.2. Конституція як основний закон держави і суспільства.

Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Декларація про державний суверенітет та Акт проголошення незалежності України. Розробка та прийняття нової Конституції України. Розвиток конституційного процесу в Україні на сучасному етапі. Поняття суспільного устрою, його елементи та закріплення його основ у Конституції України. Соціальна та правова держава. Державна влада і суверенітет. Політична система. Конституційне регулювання економічних відносин. Державні символи України.

Тема 1.3. Права та обов'язки громадян України.

Поняття основних прав і свобод громадянина. Співвідношення прав людини і громадянина. Характерні риси основних прав і свобод. Міжнародні пакти про права людини та їх відображення у конституційному законодавстві України. Громадянські та політичні права і свободи людини та громадянина, їх значення, гарантії реалізації, закріплення в Конституції України. Соціально-економічні права громадян, їх значення та конституційне закріплення. Гарантії реалізації соціально-економічних прав громадян на сучасному етапі. Правовий статус національних меншин. Основні обов'язки громадян України. Громадянство України.

Тема 1.4. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.

Поняття безпосередньої демократії та форм її здійснення. Вибори, виборча система і виборче право України. Правове регулювання підготовки та проведення виборів та їх визначення Конституційний Інститут всеукраїнського референдуму: поняття, види, предмет. Підготовка та проведення референдуму. Визначення результатів референдуму. Опублікування, введення в дію змін або відміну законів, що прийняті референдумом. Поняття територіального устрою України. Конституційне регулювання системи адміністративно-територіального устрою України.

Тема 1.5. Загальна характеристика системи органів державної влади.

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади України. Право законодавчої ініціативи та її суб'єкти. Президент України – глава держави. Кабінет Міністрів України – Уряд України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади в Україні. Судова влада в Україні. Прокуратура в системі державного механізму, її завдання, функції, повноваження, організація та діяльність. Конституційний Суд у системі державних органів України, його місце і значення для державотворчого процесу.

Тема 1.6. Основи цивільного права України

Поняття, принципи, система та функції цивільного права. Цивільна правоздатність та дієздатність. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Суб'єкти цивільних правовідносин. Загальна характеристика угод. Право власності: приватна власність, колективна власність, державна власність, спільна власність. Захист права власності. Зобов'язальне право. Основні положення про цивільно-правовий договір. Загальна характеристика окремих видів договорів. Поняття цивільно-правової відповідальності. Спадкове право. Успадкування по заповіту і по закону.

Тема 1.7. Основи трудового права України

Поняття, функції та джерела трудового права. Суб'єкти трудових правовідносин, їх праводієздатність. Колективний договір, трудовий договір та контракт, їх значення. Робочий час та час відпочинку. Оплата праці. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність сторін. Особливості правового регулювання праці і відпочинку працівників цивільного захисту. Соціальний захист. Поняття та види пенсій.

Тема 1.8. Основи сімейного права України

Предмет, принципи і завдання сімейного права. Поняття шлюбу та сім'ї. Підстави виникнення та припинення шлюбу. Поняття «шлюбний контракт». Недійсність шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Підстави й порядок розірвання шлюбу. Права та обов'язки батьків і дітей. Аліментні зобов'язання батьків і дітей. Опіка та піклування. Загальна характеристика житлового законодавства України. Право громадян на житло та форми його реалізації. Договір житлового найму. Користування жилими, службовими жилими приміщеннями і гуртожитками.

Тема 1.9. Основи адміністративного права України.

Поняття адміністративного права України. Суб'єкти адміністративного права. Поняття адміністративної відповідальності. Поняття виконавчої діяльності. принцип виконавчої влади.

Тема 1.10. Основи кримінального права України.

Поняття, система та функції кримінального права. Поняття злочину та злочинності. Кримінальний закон, його дія в часі, просторі і колі осіб. Поняття зворотної сили кримінального закону. Класифікація злочинності. Поняття, значення та зміст складу злочину. Об'єкт та об'єктивна сторона; суб'єкт та суб'єктивна сторона. Кримінальна відповідальність неповнолітніх, її види та порядок застосування. Види злочинів. Загальна характеристика злочинів

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма	
	Кількість годин	
	усьо	у тому числі

	го	лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	поточний контроль
2-й семестр							
МОДУЛЬ 1. Основи правознавства України.							
Тема 1.1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	11	2	2	-	-	7	-
Тема 1.2. Конституція як основний закон держави і суспільства.	11	2	2	-	-	7	-
Тема 1.3. Права та обов'язки громадян України.	11	2	2	-	-	7	-
Тема 1.4. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.	11	2	2	-	-	7	-
Тема 1.5. Загальна характеристика системи органів державної влади	11	2	2	-	-	7	-
Тема 1.6. Основи цивільного права України	13	2	4	-	-	7	-
Тема 1.7. Основи трудового права України	13	2	4	-	-	7	-
Тема 1.8. Основи сімейного права України	13	2	4	-	-	7	-
Тема 1.9. Основи адміністративного права України	13	2	4	-	-	7	-
Тема 1.10. Основи кримінального права України	13	2	2	2	-	7	Модуль на роботу 1.
Разом за модулем 1	120	20	28	2	-	70	МК-1

Теми семінарських занять очна (денна) форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Тема 1.1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	2
2.	Тема 1.2. Конституція як основний закон держави і суспільства.	2
3	Тема 1.3. Права та обов'язки громадян України	2
4	Тема 1.4. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України	2
5.	Тема 1.5. Загальна характеристика системи органів державної влади	2
6	Тема 1.6. Основи цивільного права України	4

7	Тема 1.7. Законодавство про працю та соціальний захист населення	4
8	Тема 1.8. Основи сімейного права України	4
9	Тема 1.9. Основи адміністративного права України	4
10	Тема 1.10. Основи кримінального права України	2
	Разом	28

Теми практичних занять очна (денна) форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Модульна робота 1.	2
	Разом	2

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Поняття і ознаки держави.
2. Поняття права та його основні ознаки.
3. Закони і підзаконні нормативні акти.
4. Поняття, ознаки й види правопорушень.
5. Поняття, види і цілі юридичної відповідальності.
6. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
7. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.
8. Основні риси України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.
9. Поняття прав і свобод людини і громадянина України.
10. Конституційні обов'язки громадян України.
11. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.
12. Колективний договір.
13. Відмінності трудового договору від контракту.
14. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
15. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
16. Робочий час.
17. Час відпочинку.
18. Цивільна правоздатність та дієздатність.
19. Спадкування за законом і за заповітом.
20. Умови і порядок укладення шлюбу.
21. Шлюбний контракт.
22. Розірвання шлюбу.
23. Особисті і майнові права і обов'язки подружжя.
24. Права та обов'язки батьків та дітей.
25. Поняття та склад адміністративного правопорушення.
26. Поняття адміністративної відповідальності.
27. Види адміністративних стягнень.
28. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
29. Поняття та ознаки злочину.
30. Види злочинів.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання**:

- *методи навчання за джерелами набуття знань*: словесні методи навчання (лекція, семінар, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання*: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається*: проблемний виклад; частково-пошуковий;

- *інноваційні методи навчання*: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота*.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами оцінки результатів навчання є: диференційований залік; модульна контрольна робота; відповіді на лекціях; виступи на семінарах; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань; презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному (лекційному, практичному, семінарському (для денної форми навчання) занятті шляхом проведення усного і письмового опитування, тестового контролю. Він призначений для перевірки якості засвоєння навчального матеріалу, стимулювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти та вдосконалення методики проведення занять.

Поточний контроль може проводитися наступними способами:

– усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;

– письмовий експрес-контроль (летючка) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять;

– комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експрес-контролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості

залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Модульний контроль є компонентом поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторного письмового тестування під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля. Під час вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» проводиться один модульний контроль.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума поточної та контрольної оцінок (балів) з даного модуля.

З навчальної дисципліни «Правознавство» підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять	
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	10	1	10
	семінарські заняття	14	4	56
	практичні заняття	1	-	-
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)	1	24	24
Разом за модуль 1			90	
Разом за поточний контроль			90	
II. Індивідуальні завдання			10	
III. Підсумковий контроль (диференційований залік)			-	
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100	

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на лекційному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 1 балів):

1 бал – здобувач приймає активну участь в обговоренні теоретичних та практичних питань демонструє здатність самостійного пошуку відповідей, надає правильні відповіді на питання викладача;

0 балів – здобувач не приймає участь в обговоренні питань, не знає відповіді на поставлені питання або побіжно розкриває лише окремі положення..

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений звітний матеріал;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторного письмового тестування під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульної контрольної роботи (оцінюється в діапазоні від 0 до 24 балів):

24 балів – за умови вірних відповідей від 26 до 30;

19 балів – за умови вірних відповідей від 20 до 25;

14 балів – за умови вірних відповідей від 15 до 19;

9 балів – за умови вірних відповідей від 9 до 14;

4 бали – за умови вірних відповідей від 3 до 8;

0 балів – при кількості правильних відповідей менше 3

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Критерії поточного оцінювання знань з підготовленого матеріалу здобувачів на заняттях (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

8 – 10 балів – обрана тема розкрита в повному обсязі, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений презентаційний матеріал з використанням мультимедійного обладнання;

5 – 7 бали – обрана тема розкрита в повному обсязі з використанням мультимедійного обладнання; але здобувач при викладенні матеріалу допускає незначні фахові чи стилістичні помилки;

3 – 4 бали – обрана тема розкрита в повному обсязі, використовуються професійні терміни, але презентаційний матеріал представлений без застосування мультимедійного обладнання;

1 – 2 бали – завдання виконане поверхово, частково, презентаційний матеріал представлений без застосування мультимедійного обладнання, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на диференційному заліку оцінюються за результатами сумарного накопичування балів протягом семестру

У разі, якщо здобувач вищої освіти виявить бажання підвищити результати оцінювання, проводиться співбесіда, зміст якої передбачає усні відповіді здобувача на теоретичні запитання викладача з дисципліни «Правознавство».

Перелік теоретичних питань за тематикою дисципліни:

1. Поняття і ознаки держави.
2. Державний устрій, форма правління та політичний режим України.
3. Поняття права та його основні ознаки.
4. Галузі права.
5. Джерела права.
6. Закони і підзаконні нормативні акти.
7. Поняття, ознаки й види правопорушень.
8. Поняття, види і цілі юридичної відповідальності.
9. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990
10. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.
11. Державна мова і державні символи України.
12. Конституційні обов'язки громадян України.
13. Особисті права та свободи громадян України.
14. Політичні права та свободи громадян України.
15. Соціально-економічні та культурні права громадян України.
16. Поняття безпосередньої демократії та форми її здійснення.
17. Виборча система України.
18. Принципи виборчого права України.
19. Поняття та види референдуму.
20. Конституційний статус народного депутата.
21. Склад і повноваження Верховної Ради України.
22. Повноваження Президента України.
23. Конституційне регулювання питань припинення повноважень президента України.
24. Процедура імпічменту.
25. Склад і повноваження Кабінету Міністрів України.
26. Центральні органи виконавчої влади України.
27. Завдання державної служби України з надзвичайних ситуацій.
28. Місцеві органи виконавчої влади в Україні.
29. Поняття види і завдання правосуддя в Україні.
30. Судова система України.
31. Повноваження і організація діяльності Конституційного Суду України.
32. Основні засади територіального устрою України.
33. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.
34. Колективний договір.
35. Відмінності трудового договору від контракту.

36. Сторони і зміст трудового договору.
37. Випробування при прийомі на роботу.
38. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
39. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
40. Робочий час.
41. Час відпочинку.
42. Порядок накладення і зняття дисциплінарних стягнень.
43. Матеріальна відповідальність сторін.
44. Індивідуальні трудові спори.
45. Колективні трудові спори
46. Особливості праці жінок та молоді.
47. Поняття та види пенсій.
48. Соціальний захист дитинства та сім'ї.
49. Загальна характеристика Цивільного кодексу України.
50. Цивільна правоздатність та дієздатність.
51. Спадкування за законом і за заповітом.
52. Загальна характеристика Сімейного кодексу України.
53. Умови і порядок укладення шлюбу.
54. Шлюбний контракт.
55. Розірвання шлюбу.
56. Особисті і майнові права і обов'язки подружжя.
57. Права та обов'язки батьків та дітей.
58. Опіка та піклування.
59. Патронат як одна із форм правового захисту дітей.
60. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення
61. Поняття та склад адміністративного правопорушення.
62. Поняття адміністративної відповідальності.
63. Види адміністративних стягнень.
64. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
65. Поняття та ознаки злочину.
66. Склад злочину.
67. Види злочинів.
68. Кримінальна відповідальність та її підстави.
69. Кримінальне покарання та його види.
70. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх

Політика викладання навчальної дисципліни.

1. Активна участь здобувачів вищої освіти в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Недопустимість пропусків занять з неповажної причини.
4. Неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи

іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника.

5. Несвоєчасне виконання поставленого індивідуального завдання знижує критерії оцінювання на один бал.

6. Терміни захисту індивідуального завдання, терміни ліквідації заборгованості щодо індивідуального завдання та відсоток зниження оцінки визначаються науково-педагогічним працівником індивідуально з урахуванням якості підготовленого матеріалу та причин невиконання завдання.

7. Обов'язкове дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи.

8. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

9. Інші вимоги, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Соціальний захист та безпека населення» для підготовки бакалавра в галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 242 «Соціальна робота».

2. Барабаш Г.О., Луценко Т.О. Право в державному управлінні: навчальний посібник / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко; за заг. ред. к.ю.н., доцента Г.О. Барабаша та Т.О. Луценко. – Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2016. – 101 с.

3. Луценко Т.О. Калюжний В.С., Данілін О.М., Савченко О.В., Надьон О.В., Долгодуш М.М. Правові основи охорони праці: навчальний посібник - Харків: НУЦЗ України, 2023. – 223 с.

4. Конспект лекцій з Правознавство / Уклад. В.М.Сотниченко. — К. : Державний Університет Телекомунікацій, 2015. — 102 с.

5. С. Кравчук, Алла Герц Правознавство. Підручник К.:Кондор, 2018. -280

6. Дрожжина С.В. , Шульженко І.В., Одінцева О.О.Правознавство: практикум. Навчальний посібник для ВНЗ (рекомендовано МОН України) - К.:Юрінком Інтер, 2017. - 326

7. Луценко Т.О., Рубан А.В. Кримінально-правова характеристика порушення вимог законодавства про охорону праці / Т.О. Луценко, А.В. Рубан / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми надзвичайних ситуацій» - Харків: НУЦЗУ, 2020

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>

2. Декларація про державний суверенітет України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>

3. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>

4. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

9. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

10. Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 р. № 2235-III
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

11. Закон України «Про правовий статус іноземців» від 22.09.2011 № 3773-VI
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>

12. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text>

13. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

14. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992 № 2790-XII.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>

15. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 № 586-XIV
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

16. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

17. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>

18. Закон України «Про громадські об'єднання громадян» від 22.03.2012 № 4572-VI
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційний веб портал парламенту України.
URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.

2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій.
URL: <http://www.dsns.gov.ua/>

Розробники:

Тетяна ЛУЦЕНКО - доцент кафедри наглядно-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту, кандидат наук з державного управління, доцент

Михайло ДОЛГОДУШ - викладач кафедри наглядно-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук
